

24 lutego 1927 r.

G06 k 1/06

URZĄD PATENTOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIIS PATENTOWY

Nr 4962.

Vox Maschinen-Aktiengesellschaft
(Berlin, Niemcy).

Kl. ~~43 a 41~~

42 m⁶, 1/06

Dziurkarka do kart statystycznych.

Zgłoszono 28 listopada 1922 r.

Udzielono 19 maja 1926 r.

Przedmiotem niniejszego wynalazku jest przyrząd, który na kartach albo na przebiegającym pasku papierowym oznacza dane pozycje statystyczne zapomocą mechanizmów zegarowych, mechanizmów do liczenia lub podobnych środków napędzających przez wytłaczanie odpowiednich układów dziurek, wskutek czego karty te, względnie dziurkowane paski, mogą być użyte bezpośrednio w zwykły sposób do obliczeń statystycznych oznaczonych wskazań na maszynach do dodawania, drukowania albo tym podobnych.

Dane oznacza się przez układy dziurek, t. j. pojedyncze cyfry zostają oznaczone nie przez dziurkę, zajmującą określone położenie na pasku albo na karcie, ale—przez układ dziurek. Tego rodzaju układy dziurek są już stosowane w maszynowych tele-

grafach, jak również—przy kartach statystycznych.

Nowość danego wynalazku polega na tem, że te układy dziurek są nastawione na walcach szablonowych, to jest na takich walcach, których powierzchnia obwodowa jest w ten sposób wycięta, że zależnie od tego, który układ dziurek ma być zastosowany, nastawia się wycięcia, w które mogą wchodzić przebijaki nie dziurkujące, natomiast na pełnych powierzchniach pozostałe przebijaki znajdują oparcie, wskutek czego zostają naciśnięte na matrycę i dziurawią kartę.

Zaletą tego urządzenia polega na tem, że są użyte tylko 4 przebijaki, gdy w dotychczas stosowanych urządzeniach używano 10—12 przebijaków; odpowiednio do tego potrzeba na karcie mniej miejsca,

względnie może być użyta mniejsza karta, zaś walce szablonowe mogą być trzykrotnie mniejsze od stosowanych w innych urządzeniach. Wymagane jest tylko od mechanizmu zegarowego albo od mechanizmu do liczenia tylko przedstawienie tych nieobciążonych walców, a więc jak najmniej pracy, wobec czego działanie zwrotne na mechanizm zegarowy lub temu podobny nie może mieć miejsca.

Na załączonym rysunku jest przedstawiona dziurkarka według wynalazku, przy czym fig. 1 wskazuje pionowy poprzeczny przekrój dziurkarki, fig. 2 wskazuje pionowy podłużny jej przekrój, fig. 3 wskazuje poziomy przekrój wzdłuż linii A—B fig. 1, fig. 4 wskazuje widok z góry, fig. 5 wskazuje tylny widok części urządzenia z kołami przenośniami, fig. 6 wskazuje przedni widok urządzenia z kołami wskazującymi, fig. 7 wskazuje rozwinięcie walca szablonowego, zaś pod nim układ dziurek, fig. 8 wskazuje widok rozwiniętej części walca szablonowego z innym rozrządzeniem dziurek, zaś pod nim odpowiedni układ dziurek.

Na rysunku jest przedstawiony dla przykładu poczwórnie nastawiany przyrząd do liczenia, który przesuwając się naprzód wykonywa liczenie i w określonych momentach wskazane przez niego liczby zostają przedziurawione, a tem samem i oznaczone na pasku papierowym albo na karcie.

Pomiędzy bokami 1 i 2 przyrządu są osadzone wały 3, na których są umieszczone na stałe oddzielne tarcze 4. Każda czwórka tych tarcz tworzy wspólny walec szablonowy. Obwód tych szablonów jest według wskazanych na fig. 7 i 8 rozwinięć zaopatrzony w występy. Naprzeciw tych wzniesień mogą się w ten sposób układać osadzone również pomiędzy szczękami 1 na wałach 5 jednoramienne dźwignie 7 z nasadami 9 i kolankowe dźwignie 8, że tworzą dla wskazanych występów oparcia.

Koniec dźwigni 7, jak również i 8 posiada kształt młotka.

Pod głowicami tych młotków są umieszczone przebijaki 10, które swemi odsadzonemi końcami opierają się na połączonej z bokiem 1 płycie 11 i są wprowadzone swemi drugimi końcami w płytę 12, która jest na stałe połączona z pionowo przesuwaną matrycą 13. Pomiędzy matrycą 13 i prowadną płytą 12 znajduje się szczelina 14, przez którą przesuwą się pasek albo karta w celu jej przedziurkowania.

Przestawianie walców szablonowych uskutecznia się zapomocą zębatach kół 15 (fig. 5), które są osadzone na stałe na wałach 13 i łączą się zapomocą kół zębatach 16 i tarcz o pojedynczym zębie 17 odpowiednio do wymaganych warunków przekładni, wskutek czego np. w przyrządzie do liczenia całkowity obrót ostatniego koła w prawą stronę, otrzymującego napęd zewnątrz przyrządu, wywołuje 0,1 część obrotu sąsiedniego koła w lewą stronę, i pełny obrót tego koła sprowadza znów 0,1 część obrotu sąsiedniego w lewą stronę i t. d. W mechanizmie zegarowym odpowiednia przekładnia wynosi $1:\frac{1}{6} = \frac{1}{144}$. Z wałami 3 są jeszcze połączone wskazujące tarcze 18, obracające się pod zaopatrzoną w otwory obserwacyjne pokrywką 19 i wskazujące ustawione przez szablonowe walce cyfry.

Fig. 7 przedstawia rozwinięcie walca szablonowego, zastosowane do wskazanego poniżej układu dziurek. Układ ten daje się naturalnie dowolnie zmieniać w granicach możliwych kombinacji dla rozmaitych cyfr, np. według przedstawionego na fig. 8 sposobu, przy którym dla każdej cyfry używa się tylko dwóch dziurek. Sposób działania przyrządu, zastosowanego np. do numeratora, jest następujący:

Numerator wskazuje dla przykładu, jak na fig. 6, liczbę 4 3 9 5 i należy przedziurkować układ, przedstawiony na fig. 6a według schematu układu fig. 7; więc szabło-

nowe walce przedstawia się tak, że w szeregu *A* opierają się przebijaki I i III, w szeregu *B*—przebijak III, w szeregu *C*—przebijaki I, III i IV i w szeregu *D*—przebijak IV zapomocą swoich dźwigni 8 na występach walców. Te przebijaki 10 nie mogą się przeto poruszać przy podnoszeniu matrycy 13, przechodzą więc przez pasek papierowy albo kartę i dziurawią ją, natomiast inne przebijaki pozostają nieczynne. Przy ruchu zpowrotem zostają przebijaki 10 przytrzymane w płycie 11 przez swoje odsadzone końce, podczas gdy matryca 13 cofa się dalej wtył.

Ciśnienie przeto na wale ma miejsce tylko podczas dziurkowania, natomiast w innych warunkach mogą one swobodnie poruszać się i nie obciążają mechanizmu zegarowego albo mechanizmu do liczenia.

Zastrzeżenie patentowe.

Dziurkarka do kart statystycznych w

połączeniu z mechanizmami zegarowymi, mechanizmami do liczenia lub podobnymi środkami napędzającymi, która wytłacza nie poszczególne dziurki, lecz jednocześnie układy dziurek, znamienna tem, że mechanizmy zegarowe, mechanizmy do liczenia lub podobne środki napędzające nastawiają walce szablonowe, powierzchnie obwodowe których są zaopatrzone w wykroje, w które wchodzi te przebijaki, które w danej chwili nie dziurkują, natomiast pozostałe przebijaki opierają się o nieruchome części powierzchni bezpośrednio albo zapomocą dźwigni przenośnych i dziurkują kartę, wskutek nasunięcia na te przebijaki matrycy.

**Vlox Maschinen-
Aktiengesellschaft.**

Zastępca: M. Brokman,
rzecznik patentowy.

Fig.1

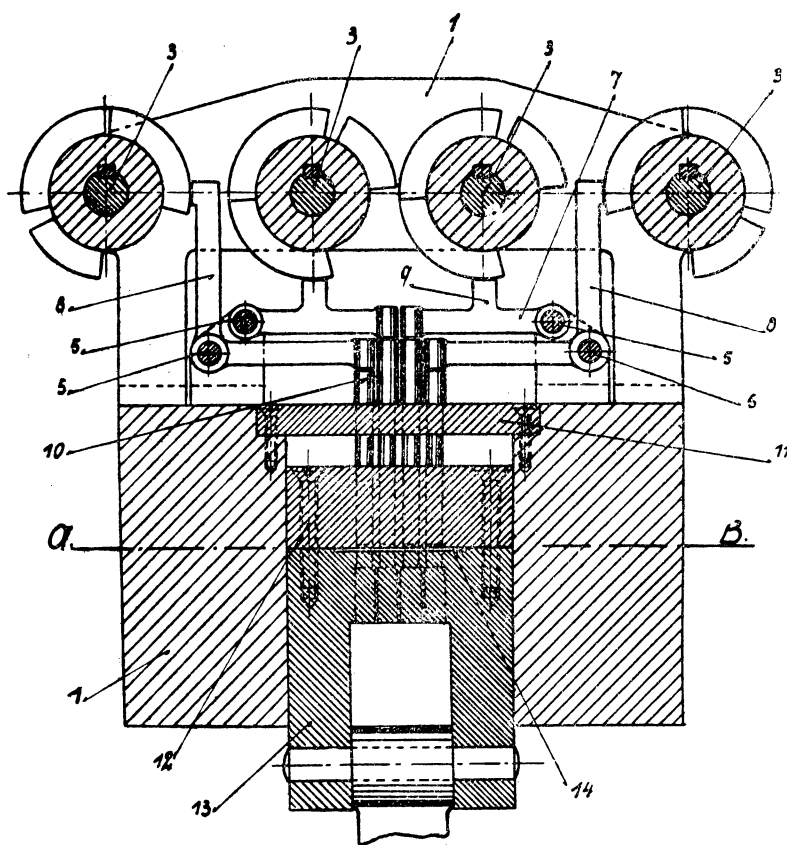

Fig. 2

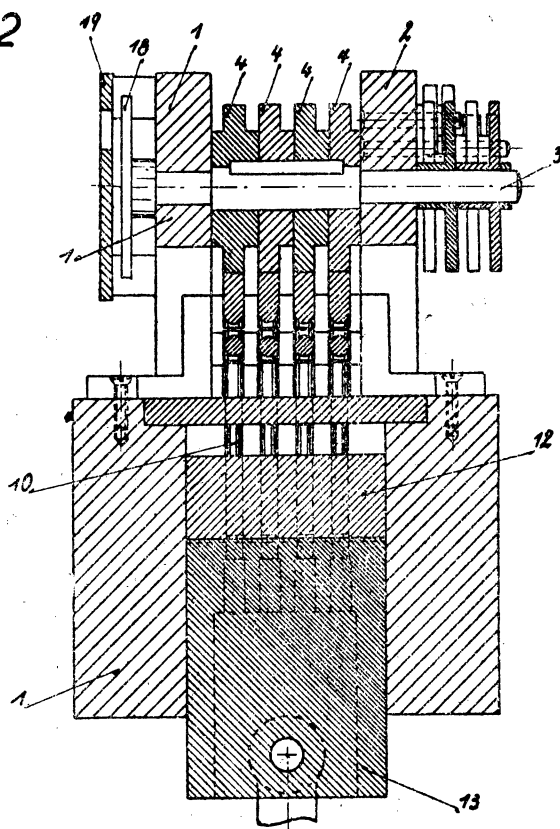

Fig. 3

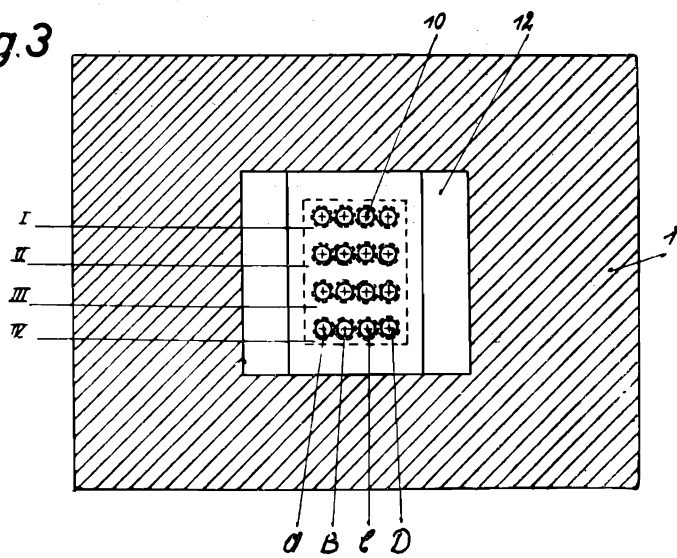

Fig. 4

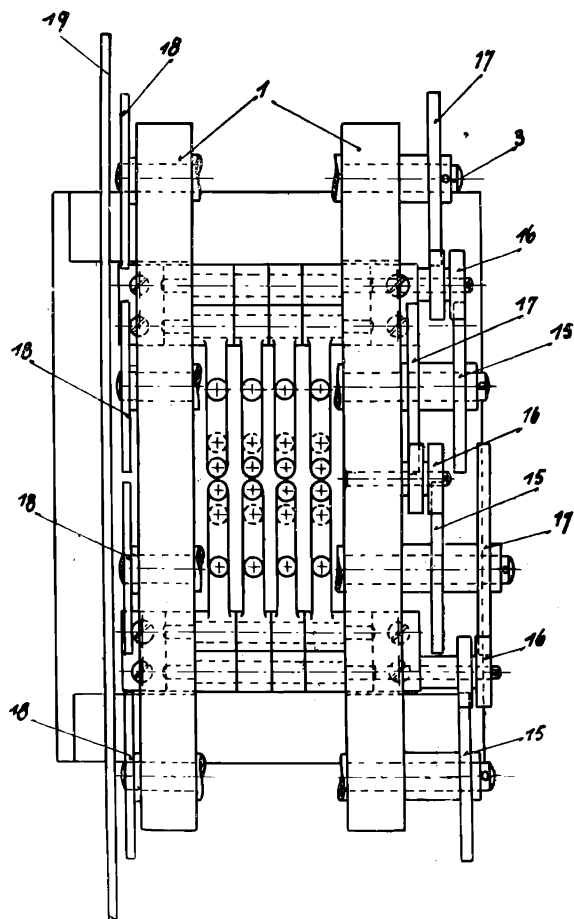

Fig.5

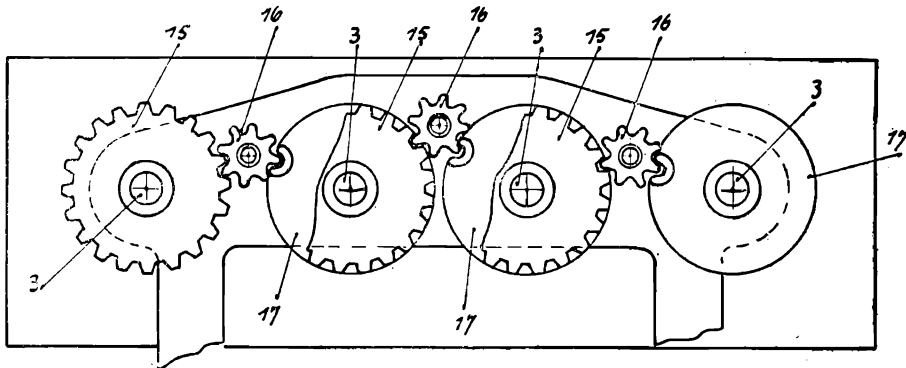

Fig.6

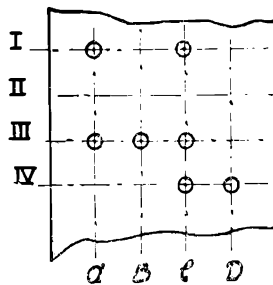
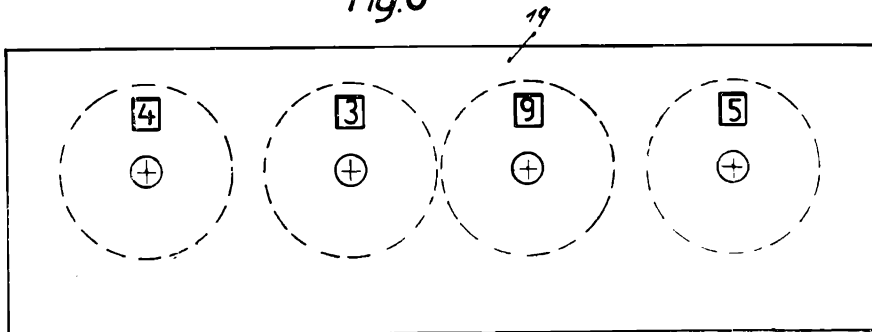

Fig. 7

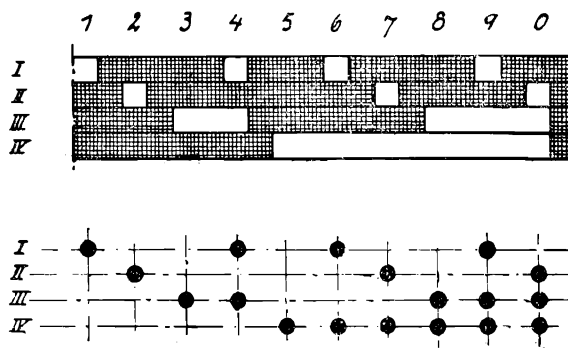

Fig. 8

